IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 20.5.2020
COM(2020) 540 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI

Il-Finlandja

Rapport imħejji skont l-Artikolu 126(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea

MT MT

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI

Il-Finlandja

Rapport imħejji skont l-Artikolu 126(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea

1. INTRODUZZJONI

Fl-20 ta' Marzu 2020, il-Kummissjoni adottat Komunikazzjoni dwar l-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Il-klawżola, kif inhu stipulat fl-Artikoli 5(1), 6(3), 9(1) u 10(3) tar-Regolament (KE) 1466/97 u l-Artikoli 3(5) u 5(2) tar-Regolament (KE) 1467/97, tiffaċilita l-koordinazzjoni tal-politiki baġitarji fi żminijiet ta' tnaqqis qawwi fir-ritmu ekonomiku. Fil-Komunikazzjoni tagħha, il-Kummissjoni qasmet mal-Kunsill il-fehma tagħha li, minħabba t-tnaqqis qawwi mistenni fir-ritmu ekonomiku li jirriżulta mit-tifqigħa tal-COVID-19, il-kundizzjonijiet attwali jippermettu l-attivazzjoni tal-klawżola. Fit-23 ta' Marzu 2020, il-Ministri tal-Finanzi tal-Istati Membri qablu mal-valutazzjoni tal-Kummissjoni. L-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali tippermetti għal tluq temporanju mill-perkors ta' aġġustament lejn l-objettiv baġitarju fi żmien medju, ġaladarba dan ma jipperikolax is-sostenibbiltà fiskali fi żmien medju. Għall-parti korrettiva, il-Kunsill jista' jiddeċiedi wkoll, b'rakkomandazzjoni mill-Kummissjoni, li jadotta trajettorja fiskali riveduta. Il-klawżola liberatorja ġenerali ma tissospendix il-proċeduri tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Tippermetti li l-Istati Membri jitbiegħdu mir-rekwiżiti baġitarji li normalment japplikaw filwaqt li tippermetti lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex iwettqu l-miżuri ta' koordinazzjoni tal-politika meħtieġa fil-qafas tal-Patt.

Id-*data* nnotifikata mill-awtoritajiet Finlandiżi fil-31 ta' Marzu 2020 u sussegwentement ivvalidata mill-Eurostat[1] turi li d-defiċit tal-amministrazzjoni pubblika fil-Finlandja laħaq il-1,1 % tal-PDG fl-2019, filwaqt li dejn gross tal-amministrazzjoni pubblika kien ta' 59,4 % tal-PDG. Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2020, il-Finlandja tippjana defiċit ta' 7,2 % tal-PDG fl-2020, filwaqt li d-dejn huwa ppjanat li jkun ta' 69,1 % tal-PDG.

Id-defiċit ippjanat għall-2020 jipprovdi evidenza *prima facie* tal-eżistenza ta' defiċit eċċessiv kif definit mill-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir.

F'dan l-isfond, il-Kummissjoni ħejjiet għalhekk dan ir-rapport, li janalizza l-konformità tal-Finlandja mal-kriterju tad-defiċit tat-Trattat. Il-kriterju tad-dejn jista' jitqies li ġie ssodisfat hekk kif il-proporzjon tad-dejn fl-2019 kien taħt il-valur referenzjarju tat-Trattat ta' 60 % tal-PDG. Huwa jqis il-fatturi rilevanti kollha u jqis kif xieraq ix-xokk ekonomiku kbir marbut mal-pandemija tas-COVID-19.

[1] https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10294648/2-22042020-AP-EN.pdf/6c8f0ef4-6221-1094-fef7-a07764b0369f

Tabella 1. Defiċit u dejn tal-amministrazzjoni pubblika (% tal-PDG)

		2016	2017	2018	2019	2020 COM	2021 COM
Kriterju tad-defiċit	Bilanċ tal-amministrazzjoni pubblika	-1.7	-0.7	-0.9	-1.1	-7.4	-3.4
Kriterju tad-dejn	Dejn gross tal-amministrazzjoni pubblika	63.2	61.3	59.6	59.4	69.4	69.6

Sors: Eurostat, Programm ta’ Stabbiltà tal-2020, tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni

2. KRITERJU TAD-DEFIĊIT

Fuq il-bażi tal-Programm ta’ Stabbiltà tal-2020, id-defiċit tal-amministrazzjoni pubblika tal-Finlandja fl-2020 huwa ppjanat li jilħaq 7,2 % tal-PDG, 'il fuq u mhux qrib il-valur ta’ referenza tat-Trattat ta’ 3 % tal-PDG.

L-eċċess fuq il-valur ta’ referenza tat-Trattat fl-2020 huwa eċċezzjonali, minħabba li jirriżulta minn tnaqqis qawwi fir-ritmu ekonomiku. B’kont meħud tal-impatt tal-pandemija COVID-19 fuq l-ekonomija tal-Finlandja, it-tbassir tar-rebbiegħa tal-Kummissjoni jipproġetta tnaqqis tal-PDG reali fl-2020 bi 6,3 %.

L-eċċess fuq il-valur ta’ referenza tat-Trattat mhuwiex temporanju fuq il-bażi tat-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni, li jipproġetta li d-defiċit jibqa’ 'l fuq minn 3 % tal-PDG fl-2021.

Kollox ma’ kollox, id-defiċit ippjanat għall-2020 huwa 'l fuq u mhux qrib il-valur ta’ referenza ta’ 3 % tal-PDG stabbilit fit-Trattat. L-eċċess huwa kkunsidrat bħala eċċezzjonali iżda mhux temporanju kif definit mit-Trattat u l-Patt ta’ Stabbiltà u Tkabbir. Għalhekk, l-analiżi tissuġġerixxi li *prima facie* l-kriterju tad-defiċit kif definit mit-Trattat u r-Regolament (KE) Nru 1467/97 mhux sodisfat.

3. FATTURI RILEVANTI

L-Artikolu 126(3) tat-Trattat jistipula li, jekk Stat Membru ma jissodisfax il-ħtiġijiet ta’ wieħed minn dawn il-kriterji jew tat-tnejn li huma, il-Kummissjoni jkollha tħejji rapport. Dan ir-rapport irid ukoll “iqis jekk id-defiċit tal-Gvern ikunx jeċċedi n-nefqa tal-gvern f'investiment u jqis il-fatturi kollha relevanti, inkluża l-pożizzjoni ekonomika u tal-estimi għall-futur medju tal-Istat Membru”.

Dawn il-fatturi huma ċċarati aktar fl-Artikolu 2(3) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97, li jipprovdi wkoll li “kwalunkwe fattur ieħor li, fl-opinjoni tal-Istat Membru kkonċernat, huwa rilevanti sabiex issir valutazzjoni komprensiva f’termini kwalitattivi ta’ l-eċċess 'il fuq mill-valur ta’ referenza u li l-Istat Membru ppreżenta lill-Kummissjoni u lill-Kunsill” jeħtieġ li jingħata konsiderazzjoni xierqa. Kif speċifikat fl-Artikolu 2(4) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97, fir-rigward tal-kriterju tad-defiċit, billi l-proporzjon tad-dejn għall-PDG jaqbeż il-valur ta’ referenza ta’ 60 % u l-kundizzjoni doppja ma tintlaħaqx – jiġifieri li d-defiċit jibqa’ qrib il-valur ta’ referenza u li l-eċċess tiegħu fuq il-valur ta’ referenza huwa temporanju – dawn il-fatturi rilevanti ma jistgħux jitqiesu fl-istadji li jwasslu għad-deċiżjoni dwar l-eżistenza ta’ defiċit eċċessiv fuq il-bażi tal-kriterju tad-defiċit għall-Finlandja. Madankollu, il-Kummissjoni tirrikonoxxi n-natura eċċezzjonali taċ-ċirkostanzi li jwasslu għall-valutazzjoni tal-konformità mal-kriterju tad-defiċit fl-2020.

Fis-sitwazzjoni attwali, fattur addizzjonali ewlieni li għandu jitqies fir-rigward tal-2020 huwa l-attivazzjoni reċenti tal-klawżola ta' salvagwardja ġenerali fid-dawl huwa l-impatt ekonomiku tal-pandemija COVID-19, li għandha impatt sostanzjali ħafna fuq is-sitwazzjoni baġitarja u tirriżulta f'perspettiva inċerta ħafna. Il-pandemija wasslet ukoll għall-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali.

3.1. Il-pandemija tal-COVID-19

Il-pandemija tal-COVID-19 wasslet għal xokk ekonomiku kbir li qed ikollu impatt negattiv sinifikanti fl-Unjoni Ewropea. Il-konsegwenzi għat-tkabbir tal-PDG se jiddependu kemm fuq it-tul tal-pandemija kif ukoll fuq it-tul tal-miżuri li ttieħdu mill-awtoritajiet nazzjonali u fil-livell Ewropew u dinji biex titrażżan il-firxa tagħha, biex jiġu mħarsa l-kapaċitajiet tal-produzzjoni u biex tiġi appoġġata d-domanda aggregata. L-Istati Membri diġà adottaw, jew qed jadottaw, miżuri baġitarji biex iżidu l-kapaċità tas-sistemi tas-saħħa u jipprovdu l-għajnuna lil dawk l-individwi u lis-setturi partikolarment milquta. Ġew adottati wkoll miżuri ta' appoġġ ta' likwidità sinifikanti u garanziji oħra. Soġġett għal informazzjoni aktar dettaljata, l-awtoritajiet kompetenti tal-istatistika għandhom jeżaminaw jekk dawk il-miżuri jinvolvux impatt immedjat fuq il-bilanċ tal-amministrazzjoni pubblika jew le. Flimkien mat-tnaqqis fl-attività ekonomika, dawk il-miżuri se jikkontribwixxu għal defiċit u pożizzjonijiet ta' dejn sostanzjalment ogħla.

3.2 Pożizzjoni ekonomika fiż-żmien medju

Diġà qabel il-kriżi, it-tkabbir ekonomiku tal-Finlandja kien qed jonqos. It-tkabbir ekonomiku huwa affettwat b'mod gravi bħala riżultat tal-pandemija COVID-19 u l-miżuri meħuda biex irażżnuha. Il-PDG reali huwa mbassar li jonqos f'daqqa b'madwar 6,3 % fl-2020, qabel ma jerġa' jiżdied għal 3,7 % fl-2021. Il-konsum privat u l-investiment privat huma mistennija li jkunu l-ixprunaturi ewlenin tat-tnaqqis fl-2020, filwaqt li l-konsum u l-investiment tal-Gvern se jappoġġaw l-ekonomija. It-tbassir makroekonomiku li jirfed il-Programm ta' Stabbiltà jassumi li l-prodott domestiku gross tal-Finlandja se jiċkien b'5,5 % fl-2020 u jikber b'1,3 % fl-2021, xprunat mill-istess kombinazzjoni ta' fatturi. It-tnaqqis drastiku tal-PDG fl-2020 huwa fattur mitiganti fil-valutazzjoni tal-konformità tal-Finlandja mal-kriterju tad-defiċit fl-2020.

Inċertezzi kbar u qgħad li qed jiżdied huma mistennija li jnaqqsu d-domanda domestika fl-2020. L-unitajiet domestiċi huma mistennija li jżidu l-iffrankar prekawzjonarju, u b'hekk idewmu l-infiq diskrezzjonarju u jnaqqsu l-konsum. L-investiment privat huwa mistenni li jaqa' f'daqqa minħabba l-perspettiva inċerta kemm fis-suq tal-akkomodazzjoni kif ukoll fis-settur tan-negozju. Il-kontribut tal-esportazzjonijiet netti se jkun negattiv. Is-suq tax-xogħol, li kien staġnat qabel il-kriżi, huwa mistenni li jiġi affettwat b'mod qawwi. Il-qgħad mistenni jiżdied b'mod sinifikanti sa nofs l-2020.

Hemm livell eċċezzjonalment għoli ta' inċertezza dwar l-evoluzzjoni tal-pandemija u l-iskeda ta' żmien biex jitneħħew il-miżuri ta' trażżin, u l-impatt tagħhom fuq l-attività ekonomika. Ir-riskji negattivi għax-xenarji ta' previżjoni huma marbuta l-aktar mat-tul u s-severità tax-xokk għad-domanda domestika u barranija instigat mill-pandemija. Kriżi aktar fit-tul f'xi attivitajiet relatati mar-rekreazzjoni, bħall-industrija tal-kruċieri, tista' tikkawża xokk addizzjonali konsiderevoli għall-finanzi pubbliċi tal-Finlandja. Mill-banda l-oħra, is-sħab kummerċjali ewlenin tal-Finlandja jidhru li qed jidħlu f'perjodu ta' rkupru aktar malajr milli kien mistenni qabel.

3.3 Pożizzjoni baġitarja fiż-żmien medju

Fit-13 ta' Lulju 2018, ġie rrikmandat lill-Finlandja li tiżgura li r-rata ta' tkabbir nominali ta' nefqa primarja netta tal-Gvern ma taqbiżx 2,9 % fl-2019 ("il-valur referenzjarju tan-nefqa"), ekwivalenti għal aġġustament annwali strutturali ta' -0,2 % tal-PDG.[2] Fuq il-bażi tad-*data* dwar ir-riżultati u t-tbassir tal-Kummissjoni, it-tkabbir fl-infiq primarju tal-Gvern wassal għal xi devjazzjoni mill-perkors ta' aġġustament rakkomandat lejn l-objettiv baġitarju ta' żmien medju fl-2019. Il-bilanċ strutturali jindika wkoll xi devjazzjoni fl-2019. Għalhekk, il-valutazzjoni ġenerali tindika xi devjazzjoni mill-perkors ta' aġġustament rakkomandat lejn l-objettiv baġitarju ta' żmien medju fl-2019.

Ir-rallentament ekonomiku u l-miżuri meħuda mill-Gvern biex jitrażżan it-tixrid tal-virus COVID-19 huma mistennija li jkollhom impatt qawwi fuq il-finanzi pubbliċi. Fl-ewwel baġit supplimentari għall-2020, il-Gvern introduċa ħafna miżuri fissi u mmirati biex jiġġieled l-impatt tal-pandemija tal-Coronavirus fuq is-saħħa tal-bniedem u l-ekonomija. Il-miżuri jinkludu investimenti diskrezzjonarji li jammontaw għal madwar EUR 4,1 biljun fl-2020-2024. Huma jiżnu b'mod partikolari fuq il-baġit tal-2020 li n-nefqa fornuta minn qabel relatata mal-implimentazzjoni tal-programm tal-Gvern tal-2019-2023.

Il-miżuri ta' salvataġġ pandemiċi adottati sa nofs April 2020 għandhom kost fiskali li jammonta għal 1,7 % tal-PDG fl-2020. Il-biċċa l-kbira tal-miżuri jikkonsistu minn sussidji għas-setturi l-aktar milquta tal-ekonomija, li jgħinu lill-SMEs u dawk li jaħdmu għal rashom jgħaddu minn perjodu ta' lockdown. Il-Gvern iddeċieda wkoll li jnaqqas b'mod temporanju l-kontribuzzjonijiet soċjali. L-infiq fuq il-provvisti tal-kura tas-saħħa u dawk mediċi, l-ordni pubblika u l-protezzjoni tal-fruntieri huwa kopert ukoll. Barra minn hekk, l-impatt tal-istabbilizzaturi awtomatiċi li jvarja minn 3 % sa 4 % tal-PDG, jiġifieri dħul mit-taxxa aktar baxx u nefqa ogħla fuq is-sigurtà soċjali, ukoll se jkun ta' piż fuq il-finanzi pubbliċi. B'mod ġenerali, l-impatt tal-kriżi bħalissa qed jiġi projettat li se jaggrava l-bilanċ ġenerali tal-amministrazzjoni pubblika għal -7,2 % tal-PDG fl-2020.

Minkejja li huwa mistenni rkupru ekonomiku fl-2021, id-dħul tal-Gvern huwa mistenni li jibqa' inqas mit-tbassir tagħhom ta' qabel il-kriżi, fuq il-bażi ta' suppożizzjoni ta' ebda bidla fil-politika. Il-biċċa l-kbira tan-nefqa relatata mal-pandemija hija mistennija li tiġi kkanċellata kompletament sa tmiem l-2020, iżda xi programmi ta' appoġġ għan-negozji huma mistennija li jkomplu. Il-Gvern huwa wkoll mistenni li jġarrab xi telf mis-self u l-investimenti li ggarantixxa. Konsegwentement, il-bilanċ ġenerali tal-amministrazzjoni pubblika projettat għall-2021 huwa -3,4 % tal-PDG, skont it-tbassir tal-Kummissjoni.

Il-projezzjonijiet fiskali huma mdawra b'livell għoli ta' inċertezza li jirriżulta mill-iżviluppi makroekonomiċi, l-ammont ta' garanziji msejħa, il-kostijiet baġit tal-miżuri ta' għajnuna adottati sabiex tittaffa l-pandemija tal-COVID-19 u l-ħtieġa li jiġu adottati miżuri addizzjonali.

3.4. Il-pożizzjoni tad-dejn tal-amministrazzjoni pubblika fiż-żmien medju

Skont it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni, id-dejn tal-amministrazzjoni pubblika huwa mistenni li jiżdied minn 59,4 % tal-PDG fl-2019 għal 69,6 % sal-2021. Il-valutazzjoni

[2] Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2018 dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2018 tal-Finlandja u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2018 tal-Finlandja, ĠU C 320, 10.9.2018, p. 112.

tas-sostenibbiltà tad-dejn tindika li minkejja xi riskji, il-pożizzjoni tad-dejn tibqa' sostenibbli għaż-żmien medju, li tqis ukoll fatturi importanti ta' mitigazzjoni (inkluż il-profil tad-dejn). B'mod partikolari, filwaqt li l-pożizzjoni tad-dejn tiddeterjora b'riżultat tal-kriżi tal-COVID-19, il-proporzjon tad-dejn fil-linja bażi huwa mistenni li jkun fuq trajettorja sostenibbli (li qed tonqos) tul iż-żmien medju.[3]

Grafika 1: Proporzjon tad-dejn għall-PDG, Finlandja, % tal-PDG

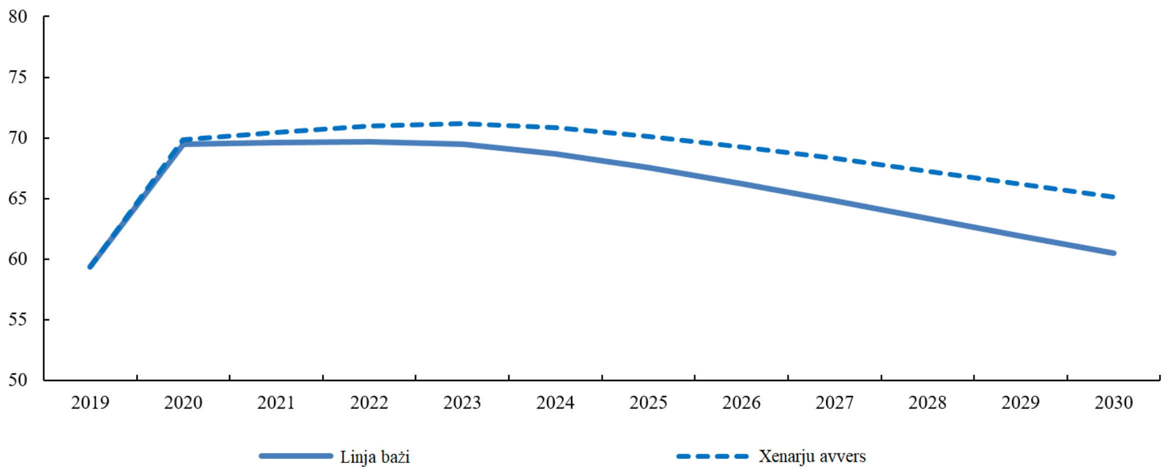

Sors: Is-servizzi tal-Kummissjoni

3.5 Fatturi oħrajn ippreżentati mill-Istat Membru

Fil-11 ta' Mejju 2020, l-awtoritajiet Franċiżi bagħtu ittra bil-fatturi rilevanti skont l-Artikolu 2(3) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97. L-analiżi ppreżentata fit-taqsimiet preċedenti diġà tkopri b'mod wiesa' l-fatturi ewlenin ippreżentati mill-awtoritajiet. Fatturi addizzjonali li għadhom ma ssemmewx hawn fuq huma l-pjanijiet tal-Gvern għal riformi strutturali u t-titjib tas-sostenibbiltà fit-tul. Dawn ikopru b'mod partikolari tħejjijiet għar-riforma tas-servizzi tal-kura soċjali u tas-saħħa kif ukoll ta' pjan direzzjonali biex titnaqqas id-diskrepanza fis-sostenibbiltà fiskali. Barra minn hekk, l-ittra tfakkar li l-Finlandja għandha pożizzjoni tal-assi netti b'saħħitha, li tista' tintuża biex tippromwovi t-tkabbir futur u ttejjeb is-sostenibbiltà fit-tul tal-ekonomija. Fl-aħħar nett, il-Gvern jafferma li se jippjana pakkett ta' politika ekonomika li se joħroġ fil-baġit fil-ħarifa tal-2020. Se jħejji wkoll Programm ta' Stabbiltà sħiħ, li jinkludi miri pluriennali għall-finanzi ġenerali tal-amministrazzjoni pubblika. L-ittra tenfasizza li l-Programm ta' Stabbiltà ppreżentat fil-30 ta' April 2020 ippreżenta biss il-

[3] Il-linja bażi hija bbażata fuq it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni. Lil hinn mill-2021, qed jiġi preżunt aġġustament gradwali tal-politika fiskali, konsistenti mal-oqfsa ta' koordinazzjoni u ta' sorveljanza. It-tkabbir reali tal-PDG huwa pprojettat skont l-hekk imsejħa metodoloġija EPC/OGWG T+10. B'mod partikolari, it-tkabbir attwali (reali) tal-PDG huwa xprunat mit-tkabbir potenzjali tiegħu u huwa affettwat minn kwalunkwe aġġustament fiskali addizzjonali kkunsidrat (permezz tal-multiplikatur fiskali). L-inflazzjoni mistennija li tersaq gradwalment għal 2 %. Is-suppożizzjonijiet tar-rati tal-imgħax huma stabbiliti f'konformità mal-aspettattivi tas-suq finanzjarju. Fix-xenarju avvers, rati tal-imgħax ogħla (b'500 pb) u tkabbir tal-PDG aktar baxx (b'-0,5 pb), fir-rigward tal-linja bażi, huma preżunti (matul l-orizzont ta' projezzjoni).

previżjonijiet makroekonomiċi u fiskali indipendenti għall-2020-2022 u mhux il-miri fiskali adottati uffiċjalment mill-Gvern.

4. KONKLUŻJONIJIET

Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2020, id-defiċit nominali tal-amministrazzjoni pubblika tal-Finlandja fl-2020 huwa ppjanat li jilħaq 7,2 % tal-PDG, 'il fuq u mhux qrib il-valur ta' referenza tat-Trattat ta' 3 % tal-PDG. L-eċċess ippjanat fuq il-valur ta' referenza huwa kkunsidrat bħala eċċezzjonali iżda mhux temporanju.

Skont it-Trattat u l-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir, dan ir-rapport eżamina wkoll fatturi rilevanti. Kif speċifikat fl-Artikolu 2(4) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97, fir-rigward tal-konformità mal-kriterju tad-defiċit fl-2020, madankollu, billi l-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-Gvern jaqbeż il-valur ta' referenza ta' 60 % u l-kundizzjoni doppja ma ġietx issodisfata – jiġifieri li d-defiċit jibqa' qrib il-valur ta' referenza u li l-eċċess tiegħu fuq il-valur ta' referenza huwa temporanju – il-fatturi rilevanti ma jistgħux jitqiesu fl-istadji li jwasslu għad-deċiżjoni dwar l-eżistenza ta' defiċit eċċessiv fuq il-bażi tal-kriterju tad-defiċit għall-Finlandja.

B'mod ġenerali, l-analiżi tissuġġerixxi li l-kriterju tad-defiċit kif definit fit-Trattat u fir-Regolament (KE) Nru 1467/1997 mhuwiex sodisfat.